

Létai Andrea Hajnalka

Oktatás és nevelés azért, hogy el ne vesszen „milliók közt az egyetlenegy”

A címbeli gondolatok a XI. Bolyai Nyári Akadémia nyitó előadásán hangoztak el dr. Hegedűs Gábor megfogalmazásában. Az „egyetlen” szóhoz pedig én a „gyermek” szót asszociáltam, azét a gyermekét, akit immár kilencedik éve oktatok-nevelek.

Számomra a tanítómesterség valójában hivatás, melynek ars poeticája: „...megtanítani a gyermeket dolgozni, játszani, tanulni és együtt élni másokkal”. Boldog voltam, hogy ezen gondolatok örökérvényessége visszaköszönt a hallott előadásokban.

A mind bonyolultabbá váló világunk újabb kihívások elé állítja a pedagógiát, a pedagógust, a diákot és a gyermekével törődő szülőt. Eszembe ötlök Carl Rogers önmagához intézett kérdése a nevelésről: „Tudok-e elég kreatív lenni... tudok-e segíteni a fiataloknak abban, hogy megőrizték legértékesebb tulajdonságaikat: tágra nyílt szem, állhatatos, vezérlő kíváncsiság önmagukkal és a körülvevő világgal szemben?” abban a társadalomban, melyben a herbarti felfogás homlokegyenest ellenszegül a reformpedagógiai törekvésekkel és az EU-hoz való csatlakozás jogharmonizációt követel.

Az idei tanfolyam sok kérdésre adott választ, s még többet szült. Elgondolkodtatott s kétségbe ejtett. De mindenképp megfogalmazhatom azt a tíz axiómát, melyeknek birtokába itt, Szovátán jutottam:

1. paradigmaváltás mind a pedagógus, a diák, mind a szülő részéről;
2. multidiszciplinaritás érvényesítése a tartalmak mennyiségének csökkentésével, illetve az aktivitás és az érdeklődés elsődlegességével;
3. integrálni kell úgy, hogy ne a különbségeket, hanem az azonosságokat tartsam szem előtt, követve az asszimiláció, akkomodáció és adaptáció fázisait;
4. bárki lehet „problémás gyerek”, akinek problémáit együtt kell megoldani, s együtt vállalni a felelősséget;
5. képesség szerint differenciáljak, ne pedig teljesítmény szerint azokon az órákon, melyeken az megtapasztalt új módszereket alkalmazom, mint erdő- és projektpedagógia, jenaplan és montessorri szemlélet;
6. a gyermek figyelmét a világ, az élet, a XXI. század kihívásai felé irányítsam;
7. a harmóniaelmélet megvalósítása;
8. törekedjem az élménypedagógia szellemében oktatni, hogy a diákok fejjelekézzel-szívvvel tanuljanak;
9. a tanuláson, s ne a tanításon, a gyermekén, s ne a pedagóguson legyen a hangsúly, integrálva a kognitív, szociális, affektív és motoros tanulás elemeit;
10. legyek én az a létra, mely soha meg nem inog, mely a gyermeki szükségletekre épít, és „befogad minden esztelent, hogy dicsekedhessen”.

Remélem, sikerül mindezeket megvalósítani, hogy adni tudhassak teljesen önzetlenül, hogy a gyermekek legyenek az igazi győztesek.